

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2019 r.

Pozycja 43

POSTANOWIENIE z dnia 11 lipca 2019 r. Sygn. akt P 3/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski – przewodniczący
Grzegorz Jędrejek
Julia Przyłębska – sprawozdawca
Michał Warciński
Andrzej Zielonacki,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 lipca 2019 r., pytania prawnego Sądu Rejonowego w Koninie,

„[c]zy brak uprawnienia sądu – w przepisach normujących tzw. postępowanie klauzulowe (artykuły od 776 do 795 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.; dalej jako «k.p.c.») – rozpoznającego wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu ustalającemu alimenty na rzecz małoletniego dziecka od jego rodzica, do badania rzeczywistego istnienia przesłanki faktycznej jaką jest «samotne wychowywanie dziecka» przez osobę wnoszącą o nadanie takiej klauzuli wykonalności, i która zarazem, zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 ze zm.) stanowi dalszą, normatywną przesłankę do wypłaty świadczenia wychowawczego na dziecko – jest zgodny z art. 2 i art. 71 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie, w jakim brak takiego uprawnienia sądu może doprowadzić do kreowania fikcyjnych tytułów wykonawczych, opartych na fikcyjnych stanach faktycznych, a następnie do wypłaty świadczeń wychowawczych z naruszeniem zasad konstytucyjnych, tj. zasady ochrony interesów majątkowych Skarbu Państwa, zasady praworządności i sprawiedliwości społecznej, zasady rzetelności w działaniach instytucji publicznych, zasady pomocniczości oraz zasady szczególnej pomocy Państwa wobec rodzin niepełnych,

ewentualnie, jeżeli Trybunał Konstytucyjny nie stwierdzi niekonstytucyjności w powołanym wyżej zakresie:

[c]zy przepis art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. jest zgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, tj. z jej art. 2 i art. 71 ust. 1 i wynikającymi z tychże zasadami konstytucyjnymi (ochrony interesów majątkowych Skarbu Państwa, praworządności i sprawiedliwości społecznej, rzetelności w działaniach instytucji publicznych, pomocniczości i zasady szczególnej pomocy Państwa wobec rodzin niepełnych) w zakresie, w jakim zezwala na ustalenie w takim akcie notarialnym i tytule eg-

zekucyjnym obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego dziecka przez jego rodzica”,

p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072 oraz z 2019 r. poz. 125) umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. Na podstawie postanowienia z 2 listopada 2018 r., sygn. akt III RCo 85/18, Sąd Rejonowy w Koninie (dalej: sąd pytający) wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o treści przytoczonej w komparycji niniejszego postanowienia.

2. Zarządzeniem Prezesa TK z 5 grudnia 2018 r. sąd pytający został wezwany do usunięcia braków formalnych pytania prawnego poprzez dokładne określenie kwestionowanego aktu normatywnego lub jego części, sformułowanie zarzutu niezgodności z Konstytucją kwestionowanego aktu normatywnego oraz jego uzasadnienie, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie, oraz wyjaśnienie, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało przedstawione.

3. W związku z tym, że odpowiedź na zarządzenie Prezesa TK, zawarta w piśmie sądu pytającego z 28 grudnia 2018 r., nie miała formy postanowienia, zarządzeniem Prezesa TK z 22 stycznia 2019 r. sąd pytający został ponownie wezwany do usunięcia braków formalnych pytania prawnego. Odpowiedź sądu pytającego została zawarta w postanowieniu z 30 stycznia 2019 r.

4. W piśmie z 13 marca 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że nie zgłasza udziału w postępowaniu.

5. W piśmie z 8 maja 2019 r. Prokurator Generalny zajął stanowisko, że postępowanie podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.) ze względu na niedopuszczalność orzekania.

6. Na podstawie postanowienia z 27 maja 2019 r., sygn. akt III RCo 85/18, sąd pytający cofnął pytanie prawne. W uzasadnieniu wskazał, że pytanie prawne stało się nieaktualne ze względu na rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed pytającym sądem w innym postępowaniu.

7. Zarządzeniem przewodniczącego składu orzekającego Trybunału Konstytucyjnego z 13 czerwca 2019 r. sąd pytający został wezwany do usunięcia braków postanowienia z 27 maja 2019 r. poprzez nadesłanie oryginału postanowienia wraz z trzema odpisami. Braki zostały skutecznie usunięte.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: uotpTK) do rozpoczęcia rozprawy sąd, który przedstawił Trybunałowi pytanie prawne, może je wycofać. Sąd pytający w postanowieniu z 27 maja 2019 r., którego braki zostały skutecznie usunięte w odpowiedzi na zarządzenie przewodniczącego składu orzekającego Trybunału Konstytucyjnego z 13 czerwca 2019 r., cofnął w całości pytanie prawne.

W myśl art. 59 ust. 1 pkt 1 uotpTK cofnięcie pytania prawnego powoduje konieczność umorzenia postępowania.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.